EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 10. 7. 2017
COM(2017) 379 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o opatreniach prijatých v nadväznosti na udelenie absolutória za rozpočtový rok 2015 (Zhrnutie)

SPRÁVA O OPATRENIACH PRIJATÝCH V NADVÄZNOSTI NA POŽIADAVKY EURÓPSKEHO PARLAMENTU UVEDENÉ V JEHO UZNESENIACH O UDELENÍ ABSOLUTÓRIA A NA POŽIADAVKY RADY UVEDENÉ V JEJ ODPORÚČANÍ NA UDELENIE ABSOLUTÓRIA ZA ROZPOČTOVÝ ROK 2015[1]

0. ÚVOD

Európsky parlament 27. apríla 2017 udelil na základe odporúčania Rady Komisii absolutórium za rozpočtový rok 2015. Absolutórium je proces, pomocou ktorého Európsky parlament a Rada kontrolujú plnenie rozpočtu EÚ a berú Komisiu na zodpovednosť za finančné hospodárenie. Hlavné vstupy tvoria výročná správa a osobitné správy Európskeho dvora audítorov spolu s vlastnými správami Komisie o účtovnej závierke Únie, ako aj o hospodárení s rozpočtom EÚ a o jeho výkonnosti.

Postup udeľovania absolutória za rozpočtový rok 2015 sa teda vyznačoval plodnou medziinštitucionálnou výmenou názorov na zlepšenie hospodárenia s finančnými prostriedkami EÚ v prospech občanov EÚ. Počas záverečnej diskusie v Európskom parlamente v apríli 2017 podporili kľúčoví aktéri z Európskeho parlamentu a Rady **dôraznejšie zameranie na výsledky**, čím potvrdili, že dosahovanie výsledkov pomocou rozpočtu EÚ je rovnako dôležité ako zabezpečenie dodržiavania formálnych pravidiel. Je to plne v súlade s iniciatívou Komisie „Rozpočet EÚ zameraný na výsledky“, ktorej cieľom je posilnenie systematického zamerania na výkonnosť a výsledky a zároveň zabezpečenie jednoduchšieho pochopenia cieľov a vplyvov rozpočtu EÚ zo strany občanov a zainteresovaných strán. Európsky dvor audítorov sa okrem toho zaviazal, že bude naďalej vypracúvať svoje výročné správy a bude sa viac zameriavať na aspekty výkonnosti.

Absolutórium je nepretržitý proces, ktorý poskytuje príležitosť poučiť sa z minulosti a zlepšiť budúce výdavky EÚ. Počas diskusie v pléne pán Zeller, spravodajca pre absolutórium Komisie, vyjadril želanie, aby sa v nadväznosti na uznesenie o udelení absolutória prijali riadne opatrenia. *S* cieľom zabezpečiť **rýchlejšiu spätnú väzbu** v oblasti kľúčových priorít Európskeho parlamentu a Rady rozhodla Komisia o tom, že správa o nadväzujúcich opatreniach sa tento rok vypracuje už v júli.

Táto správa nadväzuje na hlavné požiadavky Európskeho parlamentu a Rady v oblasti absolutória a je súčasťou integrovaného balíka finančných správ o rozpočte EÚ za rok 2016. Zameriava sa najmä na: 1. budúcnosť financií EÚ; 2. rozpočtové a finančné hospodárenie; 3. dosahovanie výsledkov prostredníctvom rozpočtu Únie; a 4. riadenie mierového nástroja pre Afriku.

Podrobné odpovede na osobitné požiadavky Európskeho parlamentu a Rady týkajúce sa absolutória vrátane požiadaviek týkajúcich sa osobitných správ Európskeho dvora audítorov sa venovali aj postupu udeľovania absolutória za rok 2015 a uverejnia sa neskôr.

[1] Podľa článku 319 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), článku 166 nariadenia o rozpočtových pravidlách a článku 119 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách pre 9. Európsky rozvojový fond (ERF) a článku 144 nariadenia o rozpočtových pravidlách pre 10. ERF.

1. HLAVNÉ POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA BUDÚCNOSTI FINANCIÍ EÚ

Spravodajca, pán Zeller, uviedol, že z rozpočtu EÚ na rok 2015 sa museli podporiť dlhodobejšie politické ciele, napríklad politické priority Komisie a stratégia Európa 2020, a zároveň sa museli riešiť krízové situácie v rôznych oblastiach politiky vrátane migrácie. V tejto súvislosti otvoril otázky, ako v budúcnosti dosiahnuť lepšiu vyváženosť medzi politickými prioritami a rozpočtovými zdrojmi a ako zabezpečiť parlamentnú kontrolu všetkých finančných prostriedkov spojených so stratégiami EÚ.

Pán Zeller vyjadril obavu aj v súvislosti s využívaním finančných mechanizmov, „ktoré nie sú priamo financované z rozpočtu EÚ alebo zaznamenané v súvahe Únie“ a možnými rizikami súvisiacimi s intenzívnejším využívaním finančných nástrojov.

O týchto otázkach sa počas postupu udelenia absolutória intenzívne diskutovalo a budú súčasťou celkového procesu úvah v súvislosti s vypracovaním ďalšieho viacročného finančného rámca (VFR). Bielou knihou Komisie o budúcnosti Európy uverejnenou v marci 2017 sa otvorila celková diskusia o Európe v roku 2025, do ktorej patrí aj finančný výhľad Európy, podrobne uvedený v diskusnom dokumente z 28. júna 2017 o budúcnosti financií EÚ.

Politický proces bude doplnený o preskúmanie efektívnosti, účinnosti a pridanej hodnoty EÚ v oblasti výdavkových programov. Tým sa podporí príprava ďalšej generácie fondov a modernizácia rozpočtu EÚ.

Komisia okrem toho naďalej zlepšuje podávanie správ o výkonnosti v rámci svojej stratégie Rozpočet zameraný na výsledky. Návrh rozpočtu na rok 2018 obsahuje programové vyhlásenia o doteraz dosiahnutých výsledkoch programov a očakávaniach, pokiaľ ide o budúce výsledky, pokrok a výzvy. Tým sa podporuje rozpočtový prístup založený na výkonnosti.

V oddieloch 1.1 a 1.2 sa podrobnejšie rozoberajú dve najväčšie obavy Európskeho parlamentu.

1.1. MUSÍ SA NÁJSŤ NOVÁ ROVNOVÁHA MEDZI PRÍPRAVOU POLITICKÉHO PROGRAMU, VYKONÁVANÍM POLITÍK A FINANČNÝMI RÁMCAMI (ODS. 9 – 17):

Európsky parlament schválil návrhy predložené Európskym dvorom audítorov v informačnom dokumente o preskúmaní v polovici trvania z 28. 10. 2016, v ktorom sa uvádza, že *„je načase, aby Komisia preskúmala tieto možnosti:*

– priebežné rozpočtové programovanie s päťročným horizontom plánovania, doložkami o preskúmaní podľa cieľov a politík a priebežným hodnotiacim programom,

-– stanovenie dĺžky trvania programov a schém podľa politických potrieb, a nie podľa dĺžky obdobia finančného plánovania; povinnosť členských štátov a Komisie predložiť ešte pred stanovením výdavkov riadne odôvodnené potreby v oblasti a) financovania zo strany Únie a b) výsledkov, ktoré sa majú dosiahnuť.“

Komisia bude musieť preskúmať najvhodnejšiu **dĺžku trvania ďalšieho VFR**, pretože je potrebné nájsť správnu rovnováhu medzi dĺžkou trvania príslušného funkčného obdobia členov Európskeho parlamentu a Komisie a potrebnou stabilitou programových cyklov a predvídateľnosťou investícií.

Pri diskusiách a schvaľovaní sa VFR považuje za balík s právnymi predpismi o vlastných zdrojoch. Keďže sa ním stanovujú ročné stropy pre viazané rozpočtové

prostriedky v hlavných odvetviach činnosti Únie a ročné stropy pre platobné rozpočtové prostriedky, právne predpisy o výdavkových programoch sa navrhujú tak, aby zohľadňovali politické a rozpočtové rozhodnutia prijaté v rámci VFR a boli s nimi v súlade. Právne predpisy preto vo všeobecnosti obsahujú **doložky o preskúmaní** zosúladené s príslušným obdobím trvania VFR.

Európsky parlament požadoval aj to, aby sa do programu ďalšieho **zasadnutia expertov na stratégiu Rozpočet zameraný na výsledky** začlenili návrhy Európskeho dvora audítorov z informačného dokumentu o preskúmaní v polovici trvania a odporúčania skupiny na vysokej úrovni pre vlastné zdroje. Komisia skupine navrhne diskusiu o otázkach vznesených Európskym parlamentom. Pokiaľ ide o prvky priamo súvisiace s výkonnosťou rozpočtu, o všeobecných úvahách týkajúcich sa napríklad podávania správ o výkonnosti a používania informácií o výkonnosti v procese rozhodovania o rozpočtovom cykle sa už na zasadnutiach expertov diskutovalo a bude sa aj naďalej. Komisia vypracuje analýzu možností začlenenia odporúčaní skupiny na vysokej úrovni pre vlastné zdroje do práce skupiny expertov. Skúsenosti, ktoré sa vymenia na zasadnutiach expertov, sa zohľadnia pri príprave výročnej konferencie o stratégii Rozpočet EÚ zameraný na výsledky v roku 2017.

Európsky parlament vyzýva Komisiu aj na zohľadnenie Parížskej dohody s cieľom zvýšiť v rozpočte EÚ **cieľ týkajúci sa výdavkov súvisiacich s klímou** z 20 % na 30 %. Komisia vysvetlila svoje stanovisko k uskutočniteľnosti významných zmien v súčasnom VFR vo svojich odpovediach na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 31/2016[2], v ktorej sa posudzuje pokrok Komisie v oblasti dosahovania cieľa, aby sa 20 % výdavkov z rozpočtu vynakladalo na klímu, ktorý z rozpočtu EÚ vytvára priekopníka v rámci podpory uplatňovania hľadiska klímy.

Komisia sa bude naďalej usilovať o zosúladenie rozpočtových výdavkov s politickými cieľmi EÚ v kontexte existujúceho legislatívneho rámca. V rámci preskúmania súčasného VFR v polovici trvania už Komisia prijala kroky na posilnenie schopnosti rozpočtu riešiť priority EÚ. V návrhoch Komisie týkajúcich sa budúcich rozpočtov EÚ (a budúcich VFR) sa riadne zohľadnia politické priority Únie a medzinárodné záväzky. Cieľom v rámci VFR po roku 2020 je zosúladený, účinný a efektívny súbor programov EÚ na plnenie politických priorít.

1.2. „TIEŇOVÉ ROZPOČTY“ BY SA MALI ZAČLENIŤ DO ROZPOČTU ÚNIE (ODS. 24 – 27)

Od Komisie sa vyžaduje, aby navrhla opatrenia na zlepšenie systému financovania Únie na účely plnenia rozpočtu EÚ, ktorými sa zabezpečí transparentnosť a zodpovednosť; predložila posúdenie vplyvu Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI) na ostatné programy a finančné nástroje; zabezpečila súlad finančných nástrojov so stratégiou EÚ; a vypracovala oznámenie o tzv. „tieňových rozpočtoch“.

Komisia poznamenáva, že niektoré z týchto mechanizmov boli vytvorené ako reakcia na krízu eurozóny a majú medzivládnu povahu. Preto nepatria do rámca rozpočtu EÚ. Ďalšie nástroje, napríklad EFSI a Európsky investičný fond, dopĺňajú tradičnejšie mechanizmy na plnenie rozpočtu EÚ s cieľom rozšíriť jeho dosah a zvýšiť pákový efekt.

[2] Správa dostupná na tejto adrese: http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_31/SR_CLIMATE_SK.pdf

Súčasná finančná architektúra EÚ preto umožňuje mobilizáciu prostriedkov na nové potreby a dosahovanie väčšieho množstva výsledkov za menej peňazí. Vplyv nástrojov v rozpočte EÚ sa vysvetľuje v ročnej účtovnej závierke EÚ, ktorej audit vykonáva Európsky dvor audítorov. Predkladajú sa aj osobitné správy o finančných nástrojoch, trustových fondoch a nástroji pre utečencov v Turecku, čím sa zabezpečuje transparentnosť a zodpovednosť.

Pokiaľ ide o oznámenie o tejto otázke, ktoré požadoval Európsky parlament, Komisia poznamenáva, že Bielou knihou o budúcnosti Európy v roku 2025 sa otvorila celková diskusia a proces úvah, ktoré predchádzajú prípravám ďalšieho VFR. V tejto súvislosti Komisia nedávno prijala diskusný dokument o budúcnosti financií EÚ. Otázka finančnej architektúry EÚ bude tvoriť súčasť celkového procesu úvah v súvislosti s prípravou ďalšieho VFR.

Pokiaľ ide o **zlučiteľnosť finančných nástrojov so stratégiou EÚ**, Komisia zdôrazňuje, že finančné nástroje majú slúžiť politikám EÚ. Neohrozujú schválené politiky a nemali by sa vnímať ako hrozba pre akúkoľvek politiku. Ich používanie v budúcnosti bude závisieť od úrovne ambícií rozpočtu a politík EÚ a od toho, či predstavujú nástroj vhodný na to, aby slúžil týmto politikám.

Už návrh Komisie na preskúmanie **nariadenia o rozpočtových pravidlách/súhrnného nariadenia**[3] je zameraný na začlenenie rôznych systémov financovania Únie, najmä trustových fondov, fondov pre strategické investície, záručných fondov, nástrojov, finančných nástrojov a makrofinančnej pomoci do jednotného regulačného rámca nariadenia o rozpočtových pravidlách, a najmä do jeho hlavy X. Okrem toho sa čo najviac zjednodušujú pravidlá pre štrukturálne a investičné fondy a fondy spravované Komisiou. O návrhu sa v súčasnosti diskutuje s Európskym parlamentom a Radou. Komisia preto víta každý návrh Parlamentu, ktorý je zameraný na ďalšie zlepšenie riešenia týchto problémov.

Pokiaľ ide o požiadavku na prehodnotenie posúdenia **dlhového nástroja v rámci Nástroja na prepájanie Európy (NPE)** *ex ante* vzhľadom na vytvorenie EFSI a požiadavku na predloženie posúdenia vplyvu EFSI, Komisia sa domnieva, že vývoj na trhu po zavedení finančného nástroja by sa mal posudzovať v rámci preskúmania daného nástroja v polovici trvania.

Vzhľadom na uvedené Komisia súhlasí s tým, že posúdi súdržnosť dlhového nástroja NPE s ostatnými iniciatívami EÚ vrátane EFSI v rámci preskúmania NPE v polovici trvania, ktoré práve prebieha, pričom jeho ukončenie sa očakáva na konci roka 2017, a to po dokončení hodnotiacej správy externých konzultantov. Okrem toho sa zverejní dodatok k posúdeniu NPE *ex ante*, v ktorom sa zohľadňujú investičné potreby po zavedení EFSI a potenciál kapitálového nástroja v odvetviach NPE.

Komisia môže navyše v prípade potreby v rámci hodnotenia EFSI predložiť aj posúdenie **vplyvu EFSI** na ostatné finančné nástroje.

[3] COM(2016) 605 final, 14.9.2016.

2. ROZPOČTOVÉ A FINANČNÉ HOSPODÁRENIE (ODS. 40 – 42)

Európsky parlament a Rada predložili tri hlavné požiadavky týkajúce sa monitorovania nesplatených záväzkov; zavedenia každoročne aktualizovaných dlhodobých prognóz peňažných tokov a potreby zvážiť obmedzenia kapacít v niektorých členských štátoch a poskytnúť im technickú pomoc s cieľom zvýšiť mieru využívania prostriedkov, a to najmä v oblasti európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Pokiaľ ide o **nesplatené záväzky**, Komisia bude naďalej prijímať opatrenia voči členským štátom na ich znižovanie a zabezpečí častejšie využívanie čistých opráv v oblasti súdržnosti pri dodržaní regulačného rámca.

Pokiaľ ide o **podporu členských štátov**, Komisia už zriadila pracovnú skupinu pre lepšie vykonávanie, ktorej úlohou je zlepšiť čerpanie európskych štrukturálnych a investičných fondov v niektorých členských štátoch a zároveň zabezpečiť úplné zachovanie zákonnosti a riadnosti výdavkov v rámci stanovenom vo VFR a v príslušných právnych predpisoch. Komisia chce zabezpečiť, aby sa z činnosti pracovnej skupiny vyťažilo maximum, a zameria sa na uplatňovanie proaktívneho a cieleného prístupu k členským štátom s úmyslom podporiť čerpanie financovania v rámci politiky súdržnosti v období rokov 2014 – 2020.

Pokiaľ ide o aktualizovaný **dlhodobý peňažný tok**, v oznámení o preskúmaní VFR v polovici trvania Komisia predložila prognózu platieb posudzujúcu udržateľnosť súčasných stropov a zahŕňajúcu odhad zrušení viazanosti a vývoja nesplatených záväzkov (*reste à liquider*) do konca aktuálneho VFR.

Komisia bude neustále monitorovať plnenie a príslušne aktualizovať svoje prognózy.

Okrem toho, v roku 2017 Komisia aktualizuje prognózu platobných rozpočtových prostriedkov po roku 2020 podľa bodu 9 Medziinštitucionálnej dohody o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení.

3. DOSAHOVANIE VÝSLEDKOV PROSTREDNÍCTVOM ROZPOČTU ÚNIE (ODS. 83, 85, 97, 99, 101)

Európsky parlament predložil niekoľko požiadaviek týkajúcich sa **výročnej správy o hospodárení a výkonnosti** a programu Horizont 2020.

V priebehu rokov Komisia zaviedla mechanizmy podávania správ o výkonnosti, ktoré sú určené na vysvetlenie operácií výdavkových programov a preukazujú, ako sa využívajú finančné prostriedky EÚ na dosahovanie politických cieľov.

Všetky právne a vykonávacie základné akty výdavkových programov v rámci VFR na obdobie rokov 2014 – 2020 obsahujú rámce výkonnosti, v ktorých sa vymedzujú ciele a stanovujú ukazovatele na meranie pokroku, ako aj mechanizmy monitorovania, podávania správ a hodnotenia. Vykonávanie rámca výkonnosti sa raz ročne aktualizuje v sprievodnom pracovnom dokumente k návrhu rozpočtu, t. j. v programových vyhláseniach. **Výročná správa o hospodárení a výkonnosti obsahuje informácie o výkonnosti rozpočtu EÚ, ako aj o hospodárení s ním a poskytuje ucelený pohľad na využívanie rozpočtu EÚ na podporu politických priorít Únie**.

Od roku 2016 je výročná správa Komisie o hospodárení a výkonnosti kombináciou dvoch predchádzajúcich správ: hodnotiacej správy vypracovanej v súlade s článkom 318 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a súhrnnej správy podľa článku 66 ods. 9

nariadenia o rozpočtových pravidlách. Správa vychádza z výročných správ o činnosti útvarov Komisie, ako aj z ďalších zdrojov podrobných informácií o výkonnosti, ako sú programové vyhlásenia predložené spolu s ročným rozpočtom, hodnotiace správy rozpočtových programov EÚ a súhrnná správa o činnostiach Únie. Výročná správa o hospodárení a výkonnosti, ktorá obsahuje informácie o výkonnosti rozpočtu EÚ, ako aj o hospodárení s ním, poskytuje komplexný prehľad využívania rozpočtu EÚ na podporu politických priorít Únie.

Dosiahnuté výsledky sa vo výročnej správe o hospodárení a výkonnosti opisujú podľa rôznych úrovní pokročilosti programov v škále od vstupných údajov za počiatočnú fázu programov až po výsledky dokončených programov. Komisia prekladá informácie, ktoré sú k dispozícii v čase prípravy výročnej správy o hospodárení a výkonnosti. Je bežné, že v skorom štádiu vykonávania programu tieto informácie obsahujú vstupy (pridelenie finančných prostriedkov), a keď je to možné, aj výstupy. Tieto informácie predstavujú dobrý odhad výdavkov a príspevkov z rozpočtu EÚ na politické priority. Keď je plnenie programu v pokročilejšom štádiu, sú k dispozícii informácie o výsledkoch a vplyvoch. Podávanie správ o výkonnosti aktuálnych programov VFR sa bude uskutočňovať aj v rámci budúcich výročných správ o hospodárení a výkonnosti.

Európsky parlament vyzýva Komisiu na skoršie uverejnenie výročnej správy o hospodárení a výkonnosti. Komisiu vyzýva aj, aby v ďalších správach o výkonnosti lepšie vyhodnotila výstupy a výsledky všetkých politík a jednoznačne a súhrnne poukázala na príspevok európskych politík k plneniu cieľov Únie a vyhodnotila ich príslušný príspevok k plneniu cieľov stratégie Európa 2020.

Komisia 13. júna 2017, pred uplynutím zákonnej lehoty do 15. júna, prijala výročnú správu o hospodárení a výkonnosti za rok 2016 podľa článku 66 ods. 9 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Oveľa včasnejšie uverejnenie výročnej správy o hospodárení a výkonnosti by však nebolo zlučiteľné s aktuálnymi zákonnými lehotami, ktoré majú členské štáty na postúpenie príslušných údajov Komisii. Tieto údaje predstavujú kľúčové vstupy výročných správ o činnosti GR zodpovedných za finančné prostriedky v rámci zdieľaného hospodárenia.

Od roku 2016 a na základe strategických plánov vypracovaných jednotlivými útvarmi Komisie sa bude vo výročných správach o činnosti vysvetľovať, ako konkrétne ciele prispievajú k politickým prioritám, a podrobne objasňovať, aké sú prepojenia so stratégiou Európa 2020.

Európsky parlament aj Rada vyjadrili požiadavky týkajúce sa lepšej výkonnosti, pokiaľ ide o podávanie správ a rámec riadenia programu **Horizont 2020**.

Pokiaľ ide o podávanie správ o výkonnosti, Komisia bude podávať správy v rámci priebežnej hodnotiacej správy o programe Horizont 2020 a výročnej správy o hospodárení a výkonnosti týkajúcej sa pokroku v rámci programu Horizont 2020, ako aj príspevku programu k stratégii Európa 2020 na základe najnovších dostupných informácií o výkonnosti. Okrem toho bude posudzovať výkonnosť pracovných programov, ktoré sa budú vykonávať v rámci pracovných programov na obdobie rokov 2018 – 2020.

Pokiaľ ide o rámec riadenia výkonnosti, **Komisia bude zabezpečovať jednotné využívanie podmienok, vstupov, výstupov, výsledkov a vplyvu v súlade s usmerneniami o lepšej právnej regulácii**. Naďalej bude podporovať jednotné

uplatňovanie týchto usmernení zvyšovaním informovanosti a primeranou odbornou prípravou.

4. DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY V OBLASTI RIADENIA A NÁSTROJE VNÚTORNÉHO RIADENIA KOMISIE (ODS. 62, 70 – 73, 215E, 306)

Európsky parlament a Rada vítajú jednoznačné stanovisko Európskeho dvora audítorov k účtovnej závierke EÚ a skutočnosť, že príjmy neobsahovali závažné chyby. Európsky dvor audítorov zistil aj to, že záväzky boli zákonné a riadne zo všetkých podstatných hľadísk. Aj keď však Európsky parlament aj Rada poznamenávajú, že celková odhadovaná úroveň chybovosti platieb sa v posledných rokoch znížila, vyjadrujú sklamanie, že platby stále obsahujú závažné chyby.

Európsky parlament zdôrazňuje potrebu **využívať všetky dostupné informácie na zabraňovanie chybám, ich odhaľovanie a nápravu**. Vyzýva Komisiu, aby vydala **vyhlásenie o vierohodnosti** vychádzajúce z výročných správ o činnosti generálnych riaditeľstiev, aby bolo možné vypracovať vlastný **štatistický odhad chybovosti** a osobitne vyhodnotiť objem peňažných prostriedkov EÚ, ktoré Komisia plánuje získať späť prostredníctvom **vymáhaní/finančných opráv** v súvislosti s rozpočtovým rokom 2015.

Rada vyzýva Komisiu a Európsky dvor audítorov, aby sa spoločne snažili zosúlaďovať prístupy pri hodnotení vplyvu finančnej opravy na odhadovanú sumu v riziku pri ukončení a poskytovať porovnateľné údaje. Komisiu vyzýva aj, aby predložila rozpočtovému orgánu **komplexnú správu o oblastiach, v ktorých je odhadovaná chybovosť trvalo vysoká, a poskytla prehľad jej základných príčin**.

Cieľom Komisie v úlohe správkyne rozpočtu EÚ je zabezpečiť riadne finančné hospodárenie s rozpočtom EÚ uplatňovaním preventívnych a nápravných kontrol pri zohľadnení viacročnej povahy programov. Prijíma preventívne opatrenia ako kontroly *ex ante*, pozastavenie a prerušenie platieb, ako aj nápravné opatrenia ako finančné opravy a vymáhanie.

Komisia podáva o týchto opatreniach správy v rámci výročnej správy o hospodárení a výkonnosti, ktorá vychádza z výročných správ o činnosti útvarov Komisie. Na žiadosť Rady bude naďalej spolupracovať s Európskym dvorom audítorov s cieľom ďalej zlepšovať podávanie správ.

Na základe požiadaviek Európskeho parlamentu z predchádzajúcich postupov udelenia absolutória bola suma v riziku pri ukončení uvedená vo výročnej správe o hospodárení a výkonnosti za rok 2015 na poskytnutie odhadu výšky výdavkov, ktorých sa môže týkať riziko po uzavretí viacročného kontrolného cyklu a uplatnení nápravných opatrení. Vychádza z najlepších a opatrných odhadov Komisie týkajúcich sa sumy v riziku za rozpočet a opráv, ktorých vykonanie sa očakáva. Zohľadňujú sa aj príslušné údaje od členských štátov.

Komisia bude vo výročnej správe o hospodárení a výkonnosti naďalej podávať správy o celkovej sume v riziku. **Suma v riziku pri ukončení za rozpočtový rok 2016 sa odhaduje na úrovni od 0,65 % do 1,07 % celkových výdavkov za rok 2016.** Z toho vyplýva, že Komisia účinne riadi riziká súvisiace so zákonnosťou a riadnosťou výdavkov z viacročného hľadiska.

Prijatím výročnej správy o hospodárení a výkonnosti rozpočtu EÚ prijíma kolégium komisárov celkovú politickú zodpovednosť za spravovanie rozpočtu

EÚ. Komisia sa domnieva, že to so sebou prináša aj zodpovednosť za fungovanie jej útvarov.

V súvislosti s požiadavku na štatistický odhad chybovosti sa Komisia domnieva, že takýto prístup by viedol k ďalšiemu auditu, konkrétne prostriedkov v rámci zdieľaného hospodárenia s členskými štátmi. Komisia bude naďalej spolupracovať s orgánmi auditu členských štátov, spoločne s ktorými vymedzí štatisticky opodstatnený prístup k odhadom chybovosti a k využívaniu tejto chybovosti po overení. Komisia tak uplatňuje „zásadu jednotného auditu“ tým, že svoju činnosť sústredí na kontrolu audítorov členského štátu a overenie ich auditov.

Komisia 28. februára 2017 prijala správu o základných príčinách chýb a prijatých opatreniach[4]. V správe sa konštatovalo, že Komisia a Európsky dvor audítorov dospeli vo všeobecnosti k rovnakým záverom o povahe a základných príčinách trvalo vysokej miery chybovosti: nedostatky v riadiacich a kontrolných systémoch, ktoré v niektorých prípadoch prehlbuje zložitý právny rámec. Komisia preto naďalej presadzuje svoj program zjednodušenia pravidiel, napr. v súvislosti s návrhom na preskúmanie nariadenia o rozpočtových pravidlách/súhrnného nariadenia.

Európsky parlament vyzýva Komisiu aj na začlenenie **výročného vyhlásenia o správe a riadení** a **vyhlásenia o strednodobej a dlhodobej fiškálnej udržateľnosti** do finančného výkazu.

Komisia bude pravidelne aktualizovať a uverejňovať svoje mechanizmy riadenia. Informácie o sumách v riziku pri ukončení sa uvádzajú vo výročnej správe o hospodárení a výkonnosti.

Pokiaľ ide o vyhlásenia o strednodobej a dlhodobej fiškálnej udržateľnosti, v dôsledku rozdielneho aspektu dlhu (t. j. schopnosť plniť finančné záväzky alebo refinancovať či zvýšiť dlh) a aspektu príjmov (t. j. schopnosť rozlišovať existujúce úrovne zdanenia alebo zavádzať nové zdroje príjmov) nie je rozpočet Únie porovnateľný so štátnymi rozpočtami. V kontexte EÚ predstavuje VFR nástroj na zabezpečenie strednodobej až dlhodobej stability a predvídateľnosti budúcich platobných požiadaviek a rozpočtových priorít. Komisia o týchto aspektoch podáva správy na konci roka, keďže rozpočtový cyklus neumožňuje uverejňovanie daných informácií spolu s ročnou účtovnou závierkou.

Pokiaľ ide o výzvu Európskeho parlamentu a Rady týkajúcu sa proaktívnosti v oblasti prístupu **jednotného auditu**, Komisia potvrdzuje, že už sa uplatňuje v prípade viacúrovňových kontrolných systémov v oblastiach politík vykonávaných v spolupráci s členskými štátmi a medzinárodnými organizáciami.

Pokiaľ ide o požiadavku týkajúcu sa vypracovania analýzy tzv. **retrospektívnych projektov**, ktorá by mala obsahovať posúdenia *ex ante* na overenie toho, či náhradné projekty spĺňajú plánované ciele, Komisia poukazuje na to, že nahradenie týchto projektov je možné v rámci existujúceho právneho rámca. V rámci zdieľaného hospodárenia ide o zodpovednosť výhradne členského štátu, pričom sa musia dodržať podmienky oprávnenosti na dotknutý program, ako to objasňuje Komisia vo svojom usmernení. Právne predpisy tento prístup umožňujú. Nie je úlohou Komisie vykonávať hodnotenia *ex ante* týchto projektov v rámci zásad zdieľaného hospodárenia. Komisia však pravidelne vykonáva audity, ktorými kontroluje, či členské štáty plnia svoje povinnosti.

[4] [COM(2017) 124].

5. RIADENIE MIEROVÉHO NÁSTROJA PRE AFRIKU (ODS. 92 – 93)

V súvislosti s uznesením Európskeho parlamentu týkajúcim sa Európskeho rozvojového fondu predložil Európsky parlament Komisii dve dôležité požiadavky týkajúce sa riadenia **mierového nástroja pre Afriku**, ktoré súvisia s riadením a podávaním správ o nápravných opatreniach pri správe prostriedkov.

Pokiaľ ide o riadenie, Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) podpísali v januári 2017 novú medziútvarovú dohodu, v ktorej sa stanovuje jednoznačné rozdelenie povinností medzi GR DEVCO a ESVČ (ústredie a delegácia), pokiaľ ide o riadenie mierového nástroja pre Afriku.

Pokiaľ ide o nápravné opatrenia, generálny riaditeľ GR DEVCO vystúpil 31. januára 2017 s prezentáciou pred spoločným výborom CONT/DEVE. S predsedami výborov sa dospelo k dohode, že v primeranom čase sa uskutoční nadväzujúca prezentácia.

Okrem toho GR DEVCO v roku 2016 po výhradách uvedených vo výročnej správe o činnosti za rok 2015 týkajúcich sa výdavkových oblastí s vysokým rizikom identifikovaných na základe analýzy chybovosti prijalo a začalo vykonávať nový akčný plán zameraný na riešenie zostávajúcich nedostatkov kontrolného systému. Osobitný dôraz sa kladie na monitorovanie operácií s medzinárodnými organizáciami, čo je jedna z dvoch konkrétnych oblastí s vyšším rizikom chýb. Tretia výhrada týkajúca sa mierového nástroja pre Afriku bola vznesená osobitne a týka sa radu zacielených opatrení, ktoré sa vykonávajú.

* * *